

Přikázání věci

V první fázi insolvenčního řízení o insolvenčním návrhu dlužníka, spojeném s návrhem na povolení reorganizace, může důvod pro přikázání věci jinému insolvenčnímu soudu z důvodu vhodnosti spočívat v tom, že dlužníkovo podnikání i jeho majetek jsou soustředěny v územním obvodu jiného insolvenčního soudu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 NSČR 69/2012, ze dne 18.10.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužníka S.T, akciová společnost, se sídlem v Š., zastoupeného Mgr. M.Š., advokátem, se sídlem v S., vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 14 INS 22884/2012, o insolvenčním návrhu dlužníka a věřitelék 1/ L.Ř., bytem v B., a 2/ M.J., bytem v B., o přikázání věci jinému insolvenčnímu soudu z důvodu vhodnosti, tak, že věc vedená u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 14 INS 22884/2012 se přikazuje k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci.

Z odůvodnění:

Insolvenčním návrhem ze dne 18. září 2012, došlým soudu dne 19. září 2012, se dlužník S. T, akciová společnost domáhá u Krajského soudu v Ostravě (dále též jen „insolvenční soud“) vydání rozhodnutí o úpadku a jako způsob jeho řešení navrhuje reorganizaci. Insolvenčními návrhy došlými insolvenčnímu soudu dne 21. září 2012 přistoupily k řízení ve smyslu ustanovení § 107 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), ve znění pozdějších předpisů, věřitelky L.Ř. a M. J.

Insolvenční soud navrhl přikázání věci z důvodu vhodnosti Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci, maje za to, že je to v zájmu hospodárnosti řízení. Na to usuzuje (v usnesení ze dne 25. září 2012, č. j. KSOS 14 INS 22884/2012-A-5) z obsahu spisu, podle něhož:

1/ Dlužník měl (podle obchodního rejstříku) od svého vzniku (24. června 1996) do 22. září 2003 sídlo ve Dvoře Králové (Královohradecký kraj) a od 22. září 2003 do 5. září 2012 v Tanvaldě (Liberecký kraj).

2/ Teprve 5. září 2012 dlužník změnil sídlo do Šumperku a bezprostředně poté podal u Krajského soudu v Ostravě insolvenční návrh.

3/ Většina dlužnickových věřitelů, včetně všech zaměstnanců, „pojišťoven, FÚ a OSSZ mají svá sídla v Libereckém, Královohradeckém a Středočeském kraji“.

4/ „Veškerý“ nemovitý majetek dlužníka se nachází v okrese Jablonec nad Nisou (Liberecký kraj), jedna nemovitost v okrese Teplice (Ústecký kraj); rovněž závody dlužníka se dle Přílohy k účetní závěrce za období 2011 nalézají v Bílině (Ústecký kraj) a Plavech (Liberecký kraj) a podnikové ředitelství v Tanvaldu.

5/ Bydliště členů představenstva je v okresech Semily a Jablonec nad Nisou.

Dlužník s návrhem na přikázání věci jinému soudu nesouhlasí. Namítá (A-10), že insolvenčním soudem uváděná obtížnější dostupnost věřitelů z důvodu vzdálenosti ke Krajskému soudu v Ostravě pro většinu věřitelů se sídlem či bydlištěm v Libereckém kraji, Královohradeckém kraji nebo Středočeském kraji, aniž by byly zkoumány mimořádné poměry účastníků řízení, je pro posuzovaný

případ bezpředmětná (sama o sobě nemůže být důvodem pro delegaci věci jinému soudu), přičemž zdůrazňuje, že má věřitele i v jiných částech České republiky, pro které je dostupnějším Krajským soud v Ostravě a naopak obtížněji dostupným Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci. Dlužník míní, že úvaha insolvenčního soudu o obtížnější dostupnosti Krajského soudu v Ostravě pro většinu věřitelů nemá v posuzovaném případě „oporu“ již jen proto, že práva věřitelů budou v daném řízení uplatňována „zejména korespondenčně“, písemně, kdy osobní účast věřitelů na jednání u insolvenčního soudu nebude ve většině případů ani nutná. Tím, kdo se bude (a má povinnost) osobně účastnit jednání před insolvenčním soudem, je dlužník, který by byl v případě delegace věci ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem neodůvodněně „znevýhodněn“ vůči zmiňované skupině věřitelů. Dlužník požaduje, aby Nejvyšší soud přihlédl k tomu, že insolvenční návrh byl podán k místně příslušnému krajskému soudu, v jehož obvodu je obecný soud dlužníka, poté, co jeho akcionář provedl změnu sídla, která je projevem „jeho svobodné vůle“. Zdůraznil, že sídlo společnosti zapsané v obchodním rejstříku je jeho skutečným sídlem.

Insolvenční navrhovatelky ve vyjádřeních (A-12, A-13) shodně uvedly, že nemají námitek, aby věc byla „postoupena“ k projednání Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci.

Podle ustanovení § 12 zákona č. zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), věc může být jinému soudu téhož stupně přikázána také z důvodu vhodnosti (odstavec 2). O přikázání věci rozhoduje soud, který je nejbližše společně nadřízen příslušnému soudu a soudu, jemuž má být věc přikázána. Účastníci mají právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, a v případě odstavce 2 též k důvodu, pro který by věc měla být přikázána (odstavec 3).

Nejvyšší soud jako soud nejbližše společně nadřízený Krajskému soudu v Ostravě, u nějž je věc vedena, i Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci, jemuž má být věc přikázána (§ 12 odst. 3 věta první o. s. ř.), posoudil insolvenčním soudem uváděné okolnosti a dospěl k závěru, že jsou dány důvody návrhu na delegaci vyhovět.

Důvod vhodnosti pro přikázání věci jinému soudu téhož stupně ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 o. s. ř. představují takové okolnosti, které umožní hospodárnější, rychlejší nebo zejména po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější projednání věci jiným než příslušným soudem. Přitom je ale třeba mít na zřeteli, že obecná místní příslušnost soudu, který má podle zákona věc projednat, je základní zásadou (jak to správně zdůrazňoval i dlužník), a že případná delegace této příslušnosti jinému soudu je toliko výjimkou z této zásady, kterou je nutno - právě proto, že jde o výjimku - vykládat restriktivně.

Přikázání věci jinému soudu je výjimkou z ústavně zaručené zásady, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci a že příslušnost soudu a soudce stanoví zákon (článek 38 Listiny základních práv a svobod). Důvody pro odnětí věci příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu musí být natolik významné, aby dostatečně odůvodňovaly průlom do výše citovaného ústavního principu; srov. nález Ústavního soudu České republiky ze dne 15. listopadu 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000, uveřejněný pod číslem 172/2001 Sbírkou nálezů a usnesení Ústavního soudu, jakož i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2011, sen. zn. 29 NSČR 33/2010, uveřejněné pod číslem 3/2012 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, které je (stejně jako další citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu) veřejnosti dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu.

V usnesení ze dne 26. září 2012, sen. zn. 29 NSČR 28/2012, Nejvyšší soud vysvětlil, že v insolvenčním řízení by se měly okolnosti významné pro přikázání věci jinému insolvenčnímu soudu z důvodu vhodnosti týkat především dlužníka samotného (případně jeho majetku), nikoli věřitelů.

Přestože dlužník výstižně poukazoval na to, že určujícím pro posouzení důvodů delegace není to, že pro většinu jeho věřitelů je (z hlediska vzdálenosti) dostupnější Krajský soud v Ústí nad Labem -

pobočka v Liberci, nelze přehlédnout, že tato skutečnost byla jen jednou z okolností, jimiž insolvenční soud odůvodnil svůj návrh. Zbylé důvody se v intencích usnesení Nejvyššího soudu sen. zn. 29 NSČR 28/2012 týkají dlužníka samotného, jehož tvrzený úpadek má být v insolvenčním řízení řešen.

Dlužník, který je podnikatelem, navrhuje v insolvenčním návrhu řešení svého úpadku reorganizací formou prodeje celé majetkové podstaty nebo její části. Přestože dlužník od 4. září 2012 sídlí v Šumperku, podle nezpochybněných zjištění insolvenčního soudu i nadále provozuje výrobní činnost v závodech v Bílině (v Libereckém kraji) a v Plavech (v Ústeckém kraji), veškerý jeho movitý a nemovitý majetek je rovněž na území těchto krajů a podnikové ředitelství dlužníka se stále nachází v Tanvaldě, čemuž koresponduje skutečnost, že všichni členové představenstva mají bydliště v okresech Semily a Jablonec nad Nisou.

Nejvyšší soud přihlédl i k tomu, že insolvenční řízení je dosud na samém počátku. Vedle insolvenčních návrhovatelek přihlásili své pohledávky jen další tři věřitelé, insolvenční soud sice nařídil předběžné opatření k zajištění majetku dlužníka (usnesením ze dne 4. října 2012, č. j. KSOS 14 INS 22884/2012-A-9), avšak dosud neučinil úkony směřující k rozhodnutí ve věci.

Nejvyšší soud vzal v úvahu i stanoviska účastníků. Dlužník s navrhovanou delegací nesouhlasí, k jeho námitkám však lze znovu poukázat na to, že dlužník má i nadále podnikové ředitelství (z něhož podle všeho spravuje svou výrobní i obchodní činnost), v Tanvaldě a v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci mají bydliště všichni členové statutárního orgánu dlužníka. Tyto okolnosti, ve spojení s tím, že dlužníkovým zástupcem s procesní plnou mocí je v tomto řízení advokát se sídlem v Semilech, vyvracejí opodstatněnost dlužníkovy obavy, že by snad mohl být v případě vyhovění návrhu na přikázání věci (což by s sebou neslo povinnost dlužníka účastnit se jednání u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci) oproti svým věřitelům „znevýhodněn“.

Po vyhodnocení všech těchto okolností - zejména s důrazem na to, že veškerá podnikatelská činnost a rovněž majetek dlužníka jsou soustředěny v územním obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem - Nejvyšší soud přisvědčuje návrhu insolvenčního soudu, že je dán předpoklad, že řízení bude probíhat rychleji a hospodárněji u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci.

K tomu lze shrnout, že v první fázi insolvenčního řízení o insolvenčním návrhu dlužníka spojeném s návrhem na povolení reorganizace může důvod pro přikázání věci jinému insolvenčnímu soudu z důvodu vhodnosti může spočívat v tom, že dlužníkovu podnikání i jeho majetek jsou soustředěny v územním obvodu jiného insolvenčního soudu.

Nejvyšší soud proto návrhu Krajského soudu v Ostravě na přikázání předmětné věci z důvodu vhodnosti Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci dle § 12 odst. 2 o. s. ř. vyhověl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nesprávné poučení](#)
- [Nájem bytu](#)
- [Nároky pozůstalých \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Doručování](#)
- [Zastoupení](#)
- [Zánik závazku](#)
- [Zadržovací právo](#)
- [Insolvenční řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)